

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/86/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5911206702
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5911206702.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa maloletého D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXX, zastúpeného zákonnou zástupkyňou - matkou I. E., nar. X. X. XXXX, bytom P. XXX, zastúpenou JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou, so sídlom L. G. XXX/XX, X. proti odporcovi C. N., nar. X. XX. XXXX, bytom O., C. XXXX/XX, zastúpenému JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou so sídlom v O., C. X, za účasti kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku, odbor sociálnych vecí a rodiny, vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa - Rada práv dieťaťa Slovenská republika, so sídlom v Trnave, Spartakovská 3, v konaní o ochranu osobnosti, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Ružomberku, č.k. 7C/133/2011-216 zo dňa 18. 12. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Ružomberku zamietol návrh navrhovateľa na ochranu osobnosti.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 12, § 13 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že zákonná zástupkyňa maloletého navrhovateľa neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala opodstatnenosť návrhu. Odporca nijakým spôsobom nezasiahol do cti, dôstojnosti, povesti a súkromia maloletého, ale ako otec použil fotografiu v súvislosti s tým, čo sa maloletého bytosťne dotýkalo, a to zmeny priezviska.

V ďalšom prvostupňový súd odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 31 ods. 2, § 35, § 36 ods. 1 Zákona o rodine, keď konštatoval, že matka maloletého nebola oprávnená bez súhlasu otca - odporcu podať návrh v mene maloletého na súd, v prípade nesúhlasu druhého z rodičov - otca mohla postupovať len v zmysle § 35 Zákona o rodine.

Rozhodnutie o trovách konania súd vyhradil samostatnému rozhodnutiu po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhovateľ. Poukazujúc na zmätočnosť a nezrozumiteľnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia žiadal rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia cituje množstvo zákonných ustanovení z rôznych právnych predpisov bez toho, aby vysvetlil ich vzájomnú súvislosť. Na jednej strane konštatuje, že matka ako zákonná zástupkyňa nebola oprávnená podať návrh na začatie konania, pričom v konaní na základe takéhoto návrhu riadne pokračoval, vykonal dokazovanie a následne návrh zamietol aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Aj v tejto časti svoje rozhodnutie bližšie nezdôvodnil, keď konštatoval, že otec sa domáhal ochrany práv maloletého. Pri takomto výklade by potom otec zrejme mal právo uverejňovať fotografie maloletého dieťaťa kdekoľvek (v pohostinstvách, na smetisku a podobne).

Odporca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť. Matka ako zákonná zástupkyňa maloletého podľa jeho názoru v priebehu celého konania nebola schopná svoj návrh zákonným spôsobom zdôvodniť. Pokiaľ by súd takémuto návrhu vyhovel, došlo by k absurdnej situácii, kedy by bol odporca povinný zdržať sa rozširovania podobizne maloletého D. Y. na verejnosti, teda napríklad aj v kruhu svojich priateľov, či rodiny, povedzme na verejnom priestranstve alebo v reštaurácii by sa nemohol pochváliť svojim jediným dieťaťom a takéto rozhodnutie by bolo prakticky nevykonateľné. Návrh je v prvom rade v záujme matky dieťaťa, čo sama uviedla na pojednávaní 21. 6. 2012, a preto tvrdenia, podľa ktorých by malo dôjsť k zásahu do práv maloletého navrhovateľa, považoval za účelové. Prvostupňový súd podľa jeho názoru ďalej vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil aj správny záver. Ak nerozhodol podľa predstáv navrhovateľky, táto skutočnosť nemôže znamenať porušenie práva na spravodlivý proces.

Vedľajší účastník na strane maloletého taktiež žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na svojom vyjadrení zo dňa 3. 12. 2012 a poukazoval na to, že spory medzi rodičmi nie sú na prospech maloletého D.. Napriek tomu, že rodičia maloletého sa rozišli a matka si založila s manželom novú rodinu, maloletý D. má svojich biologických rodičov a má právo ich poznať obidvoch.

Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) rozhodnutie prvostupňového súdu podľa ust. § 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupom v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci ide z dôvodu, že odvolateľ oprávnene vo svojom odvolaní vytýka rozsudku prvostupňového súdu zmätočnosť a nepreskúmateľnosť.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

Právo účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v občianskom súdnom konaní priznané za účelom obhájenia, ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku, a preto sa súd musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen

poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že konečné rozhodnutie súdu prvého stupňa musí obsahovať úplné a výstižné zdôvodnenie, a to i pokiaľ ide o právne posúdenie veci, pričom v ňom už nieť miesta pre dohady, resp. domnienky, ako i rôzne alternatívy právneho posúdenia.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Tieto požiadavky napadnutý rozsudok prvostupňového súdu nespĺňa, keď na jednej strane poukazuje na nedostatok aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa, resp. jeho zákonnej zástupkyne a na strane druhej na základe ním podaného návrhu vo veci konal a konštatoval, že konaním odporcu nedošlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa.

Takéto právne posúdenie veci potom nezodpovedá zásadám uvedeným v § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a preto musel odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Je totiž zrejmé, že prvostupňový súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou, ktorá je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, i keby bolo inak správne pri správnom zdôvodnení.

V novom rozhodnutí rozhodne súd i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.